

Нормативні документи на 2022/2023 н.р.:

- Конституції України;
- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про повну загальну середню освіту»;
- Закон України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022);
- Декларації прав людини;
- Конвенції ООН про права дитини;
- Етичного кодексу психолога;
- постанови Кабінету Міністрів України від 24 червня 2022 року №711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні»;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 19.08.2022 №1/9530-22 «Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році. Психологічні аспекти організації освітнього процесу в умовах воєнного/після воєнного стану»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 14.08.2020 № 1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню)»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 16.07.2021 № 1/9-362 «Деякі питання організації виховного процесу у 2021/2022 н. р. щодо формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок» ;
- Методичних рекомендації щодо впровадження циклограм діяльності працівників психологічної служби : метод. рек. / авт.-упор.: В. М. Горленко, Ю. А. Луценко, В. Д. Острова, Н. В.Сосновенко, І. І. Ткачук ; за заг. ред. В. Г. Панка. – Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2017.

- «Застосування діагностичних мінімумів у діяльності працівників психологічної служби»\ авт.-упор.: В. М. Горленко, В. Д. Острова, Н.В.Сосновенко, І. І. Ткачук ; за заг. ред. В. Г. Панка. – Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2018;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 22.07.2020 № 1/9-394 №1/9-394 «Про переліки навчальної літератури, рекомендованої міністерством освіти і науки України для використання у закладах освіти у 2020/2021 навчальному році» (https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/75234/);
- Листа Міністерства освіти і науки України від 16.06.2020 № 1/9-328 «Щодо методичних рекомендацій з організації психолого-педагогічного консилиуму для проведення повторної комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини» (<https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-metodichnih-rekomendacij-z-organizaciyi-psihologo-pedagogichnogo-konsiliumu-dlya-provedennya-povtornoyi-kompleksnoyi-psihologo-pedagogichnoyi-ocinki-rozvitku-ditini>);
- Листа ІМЗО від 25.05.2020 № 22.1/10-1065 «Щодо проведення Всеукраїнського моніторингового дослідження «Надання допомоги дітям, постраждалим від військових дій і внутрішньо переселеним особам в діяльності психологічної служби»;
- Постанови КМУ від 14.02.2017 № 88 «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами»;
- Листа ІМЗО від 09.06.2020 № 22.1/10-1205 «Про курси підвищення кваліфікації практичних психологів і соціальних педагогів за рахунок коштів державного бюджету»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 01.11.2019 № 1368 «Про проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Формування гуманістичних відносин між учасниками освітнього процесу шляхом упровадження моделі «Мирна школа» на 2019-2022 роки»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 22.05.2018 №509 «Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 31.05.2018 №555 «Про затвердження Положення про Всеукраїнський конкурс авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів «Нові технології у новій школі»;

- Листа Міністерства освіти і науки України від 24.07.2019 № 1/9-477 «Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України»;
- Закону України 18.12.2018 №2657-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020 за № 11/34394 «Деякі питання реагування на випадки боулінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 20.08.2018 №923 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо адаптаційного періоду учнів перших класів Нової української школи»;
- Лист Міністерства освіти і науки України від 27.06.19 № 1/9-414 «Деякі питання щодо створення у 2019/2020 н. р. безпечного освітнього середовища, формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок»;
- Листа Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» від 20.07.2017 №211/10-1510 «Щодо використання навчально-методичних посібників з розвитку стресостійкості у дітей»;
- Рішення Колегії Міністерства освіти і науки України від 26.03.2015 №3/3-3 «Про стан та проблеми надання психологічної допомоги суб'єктами освіти в умовах антитерористичної операції на Сході країни»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2001 №330 «Про затвердження Положення про експертизу психологічного та соціологічного інструментарію»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 09.09.2009 №1/9-616 «Про розрахунок кількості ставок практичних психологів та соціальних педагогів»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 04.07.2012 №1/9-488 «Щодо організації та проведення «години психолога» у ЗНЗ»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 26.09.2012 № 1/9-683 «Щодо розподілу робочого часу практичних психологів та соціальних педагогів»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 06.06.2013 № 1/9-413 «Про впровадження факультативних курсів працівниками психологічної служби системи освіти»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 28.03.2014 № 1/9-179 «Щодо профілактики суїцидальних тенденцій серед учнів»;

- Листа Міністерства освіти і науки України від 22.04.2014 № 1/9-222 «Щодо здійснення обстеження для встановлення віку дитини, яка залишилась без піклування батьків та потребує соціального захисту»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 24.09.2014 № 1/9-488 «Щодо сприяння психологічній реабілітації постраждалих під час антитерористичної операції»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 24.09.2014 № 1/12-6710 «Інформаційні матеріали щодо надання психологічної допомоги в закладах системи освіти України»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 29.09.2014 № 1/9-498 «Щодо впровадження Порядку розгляду звернень та повідомлень з приводу жорстокого поводження з дітьми або загрози його вчинення»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 28.10.2014 № 1/9-557 «Методичні рекомендації щодо взаємодії педагогічних працівників у навчальних закладах та взаємодії з іншими органами і службами щодо захисту прав дітей»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 05.02.2015 № 1/9-54 «Щодо профілактичної роботи з запобігання правопорушенням та злочинності серед дітей та учнівської молоді»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 07.08.2015 №2/3-14-1572-15 «Щодо профілактики учинення дітьми самоушкоджень»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 17.09.2015 № 1/9-442 «Щодо профілактичної роботи з запобігання правопорушенням та злочинності серед дітей та учнівської молоді»;
- Листа УНМЦ ППіСР від 24.02.2014 № 26 «Про посилення психологічної допомоги населенню»;
- Листа УНМЦ ППіСР від 19.01.2015 № 6 «Про недопущення скорочення працівників психологічної служби»;
- Листа УНМЦ ППіСР від 02.04.2015 № 47 «Про вимоги до змісту методичних розробок практичних психологів і соціальних педагогів»;
- Методичних рекомендацій «Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми у конфліктний та пост-конфліктний період» (УНМЦ ППіСР НАПН України, протокол від 29.04.2014 №3);
- Концепції національно-патріотичного виховання (наказ МОНУ від 16.06.2015 №641);
- Наказу Мінсім'ямолодьспорту, МОЗ, МОН, Мінпраці, Мінтранспорту, МВС та Держдепартаменту з питань виконання покарань від 14.06.2006 № 1983/388/452/221/556/ 596/106 «Про затвердження порядку взаємодії

суб'єктів соціальної роботи із сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах»;

- Листа Міністерства освіти і науки України 29.01.2019 №1/11-881 «Рекомендації для закладів освіти, педагогічних працівників щодо застосування норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».

Нормативно – правові документи щодо запобігання та протидії насильству:

- Указ Президента України від 25 травня 2020 року №195/2020 «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі»;
- Указ Президента України від 21 вересня 2020 року №938/2020 «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства»;
- Указ Президента України від 24 березня 2021 року № 119/202 «Про Національну стратегію у сфері прав людини»;
- Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»;
- Постанова КМУ від 30 травня 2018 р. № 453 «Про затвердження Державної соціальної програми «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2021 року»;
- Постанова КМУ від 01 червня 2020 р. № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах»;
- Постанова КМУ від 1 червня 2020 р. № 587 «Про організацію надання соціальних послуг»;
- Постанова КМУ № 658 від 22.08.2018 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі»;
- Постанова КМУ від 24 лютого 2021 р. № 145 «Питання Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року»;
- Розпорядження КМУ № 728-р від 10.10.2018 «Про схвалення Концепції Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2023 року»;

- Наказ Міністерства освіти і науки України № 509 від 22.05.2018 «Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України»;
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 02.10.2018 № 1047 «Про затвердження Методичних рекомендації щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами»;
- Наказ Міністерства освіти і науки України № 1646 від 28 грудня 2019 року «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020 р. за № 111/34394;
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.02.2020 № 293 «Про затвердження плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти»;
- Лист Міністерства освіти і науки України від 29.01.2019 року за № 1/11 – 881 «Рекомендації для закладів освіти щодо застосувань норм Закону України щодо протидії булінгу»;
- Лист Міністерства освіти і науки України від 20.03.2020 року № 6/480-20 «Про план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти»;
- Лист Міністерства освіти і науки України від 19.05.2020 № 6/645-20 «Щодо діяльності Національної дитячої гарячої лінії»;
- Лист Міністерства освіти і науки України від 13.01.2020 № 6/37-20 «Про підвищення рівня педагогічної компетенції щодо запобігання та протидії проявам насильства в закладах освіти»;
- Лист Міністерства освіти і науки України від 18.05.2020 № 6/642-20 «Щодо реалізації проєкту»;
- Лист Міністерства освіти і науки України від 11.02.2020 № 1/9-80 «Про затвердження наказу Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року №1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу, (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти»;
- Лист Міністерства освіти і науки України від 31.03.2020 № 063/3996 «Про план заходів спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти»;
- Лист Міністерства освіти і науки України від 16.04.2020 № 063/4673 «Роз'яснення щодо застосування наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 №1646»;

- Лист Міністерства освіти і науки України від 14.08.2020 №1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню)»;
- Лист Міністерства освіти і науки України від 29.12.2018 № 1/9-790 щодо організації роботи у закладах освіти з питань запобігання і протидії домашньому насильству та булінгу;
- Лист Міністерства освіти і науки України від 10.09.2019 № 1/9-570 щодо проведення в закладах освіти Всеукраїнського тижня з протидії булінгу;
- Лист Міністерства освіти і науки України від 20.03.2020 № 6/480-20 «Про план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти»;
- Лист Міністерства освіти і науки України від 17.11.2020 №6/1379-20 «Щодо Європейського дня захисту дітей від сексуальної експлуатації і сексуального насильства та Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства»»;
- Лист Міністерства освіти і науки України від 10.03.2021 р. № 1/9-128 «Щодо необхідності проведення додаткових профілактичних заходів в середовищі дітей та підвищення обізнаності батьків».